

U in de etalage
verpakkingen,
bij christenen
men is des te
het werk van de
hebben van den
men verriicht.

ij, die over deze
re roeping zich
us den Heere
k te weten ook
dat zij hebben

een zeer groot
zijn geeft ook
d.
J. W.
RIE
lding.

God en Vader
henbeiden. Nog
i uitvoering ge-
men zich nog-
i nu ook tot de
ad niet de ge-
t hij heden kon
n toestand van
was, verergerd.
st kan worden
reden was dat
sschien wel de
bleef. Daarbij
et zooveel be-
De Cock ge-
deboom is ge-
s van Scholte.
zoek ligt reeds
aanduiding is
el zijn niet ge-
De apostel heeft
er genomen en
s getogen niet
tot welke stad
de niet als bij
deze reis van
den verlangde
nen en eens in
s slaan, die de
he het heil der
land en volk.
dra aan; zijn
van Velzen
oudstreek van
bij beiden dat
ta zou hij dan
nnen zetten en
bevestiging be-
mving van den
n beurt voor
i Scholte. De
en. Dat sprak
n geteekende
in een achter-
treken. De be-
loorgaan! Zoo
iders gedacht.
holte's zwager,
it ernstig ziek.
lenbach is een
jften October
en. Nu Scholte
legenheid aan,
van zijn voor-
zen geheel on-
n October bij
ordijnen neer.
Het dochterke
eis is onder-
r, een vriend
ouwdragenden
ch deze rouw-
oudste doch-
duizend vree-
t die hun zoo
te mogen uit-
n uiten voor
ehouden voor
een voorrecht
iderhart, door
kind, en in
dt beschouwd
eten zijn hun
doel hooren,
ien tijd hem
a goede bood-
ij is het gezin
verwanten in
e, die tot hen

hun kansel weer eens de waarheid te mogen
hooren. Afgesproken wordt dat Scholte des an-
deren daags en wel des avonds zal preeken. Zij zul-
len daartoe direct maar de toestemming van den
consulent vragen. Deze is al verwittigd van
Scholte's komst; de kerkelijke besturen zijn in
actie: Scholte's optreden moet voorkomen, moet
verhinderd! Dat hadden de Ulrummers niet ver-
wacht. Zoo kwaad dachten zij niet. Dit getuigde
voor hen. Scholte was toch een predikant in het
volle genot der rechten van een leeraar in de
Nederlandsche Hervormde Kerk. Dat zij Ds Smith,
den consulent, kennis gaven van de voorgenomen
prediking, was meer een beleefdheid, dan dat zij
daarmede voldeden aan den eisch van een artikel
uit het Reglement op de vacature-diensten. Ds
Smith, noch Scholte en De Cock, hadden daaraan
in het eerst gedacht. Men kende over het geheel
den inhoud van den reglementen-bundel maar
weinig; daarin waren beter thuis zij die in de
kerkelijke besturen zitting hadden. Dezen herin-
nerden Ds Smith aan zijn bevoegdheid. Zij wenschen
Scholte niet op den kansel in Ulrum; Smith
was hun gewillig werktuig en derhalve keurde die
het niet goed dat Scholte zoude optreden; echter
de kerkeraad zou het graag zien, alzo heeft
Scholte gepreekt, en lang, zeer lang ook.

Nu was tevens het plan gemaakt, dat Scholte
Zondag weer zou preeken en dat dan het heilig
avondmaal door hem zou worden bediend. De
geestverwanten van De Cock hadden het gedu-
rende de schorsing van hun dominee niet gebruikt.
Ze verlangden daarnaar zeer sterk! Zoo ging dan
Scholte in eigen persoon naar Ds Smith (Leens
ligt zeer nabij Ulrum) en vroeg of deze zijn beurt
aan hem wilde afstaan. Ds Smith weigerde het
en wenschte zelf de beurt te vervullen. Een dag
van droefheid op droefheid! Het dochterke werd
begraven, aan den voet van den grijzen muur van
het oude kerkgebouw, daar waar aan de binnen-
zijde de kansel staat, waarvan haar vader door
vijanden van het Evangelie der zaligheid reeds
zoovele malen was geweerd; en die dezen voor
immer en altijd voor De Cock gesloten begeerden
en poogden te houden. Des anderen daags, op
Zondag 12 October, werd des morgens de klok
geluid; het was een mooie herfstdag; des-
noodig zou men buiten kunnen samenkomen, ge-
lijk dan ook des middags werkelijk zou gebeuren.
De scharen stroomden toe. Het gerucht van
Scholte's overkomst was langs de verschillende
wegen naar de dorpen van rondom uitgegaan.
Een ander gerucht ging met het eerste dezelfde
wegen: de kerkeraad wenschte, dat Scholte pree-
ken zal en dat door hem het Avondmaal zal wor-
den bediend, het is Vrijdagavond bekend gemaakt,
maar de consulent wil zijn beurt niet afstaan. Zoo
zullen er onder de vele kerkangers ook vijanden
mede-optrekken. Immers van dezulken waren ook
Vrijdagavond aanwezig geweest, die het er op
hadden gezet, Scholte te vangen in zijn rede, en
als zij dit niet zullen kunnen, dan zullen zij hem
valsche beschuldigen, gelijk ook is geschied door
eenigen hunner, die zich haasten zullen hem aan
te klagen o.a. van majesteitschennis, bij den offi-
cier van justitie te Appingedam, die als stond op
den uitkijk, op den wachttorens of er nog geen
boodschapper kwam van den kant van Ulrum.

G. KEIZER.
(Wordt vervolgd.)

Prof. Grosheide over de kerk.

Sprekende over onderscheiden zienswijze inzake de
kerk, schrijft Prof. Grosheide in „N.-H. Kbl.“:

In hoofdzaak toont zich tweërlei standpunt. Het
éene is het absolutistische. De Gereformeerde kerken
zijn de eenig ware. Met andere kerken hebben we niets
te maken. Elk zien naar andere instituten verzwakt
het kerkelijk besef en bedreigt den welstand onzer
kerken.

Aan de andere zijde het relativistische. Het rede-
neert aldus, laten we de verschillen uit de vorige eeuw
niet op de spits drijven in onzen bangen tijd. Ge kunt
niet ontkennen, dat er in andere instituten ook vrome
mensen zijn, zelfs niet, dat buiten onze kerken de
gereformeerde waarheid wordt gepredikt. Het is zaak
zooveel mogelijk gemeenschap te onderhouden met
anderen. Men zendt en ontvangt afgevaardigden bij
feestdagen in eigen of anderer kerkelijk leven. Men ziet
de grenzen tusschen de kerken meer als historisch ge-
worden dan als theoretisch noodzakelijk.

Even later schrijft Prof. Grosheide:

Zeggen we nu, dat van de twee boven aangegeven
meeningen geen ons de juiste lijkt te zijn.

Tot zoover Prof. Grosheide.

Voor onze lezers, die inderdaad gelezen hebben, be-
hoeven we niet nog eens te verzekeren, dat ook wij
het met geen van deze beide beschouwingen eens
zijn. We vinden ze beide even ongelukkig.

Overigens schrijft Prof. Grosheide:

Onze belijdenis noemt als kenmerken van de ware
kerk de zuivere prediking van het evangelie, de rechte
bediening der sacramenten, het handhaven van de
tucht, het zich gedragen naar het Woord Gods.

Wij kunnen niet ontkennen, dat deze dingen ook
buiten onze kerken voorkomen en we moeten met
schaamte belijden, dat er in onzen kring nog wel wat
aan ontbreekt.

Met het laatste deel van den laatsten zin ben
ik het eens.

Met het eerste niet. En ter wille van den ernst
van het vraagstuk moge ik, niet om meeningsverschil-
len naar voren te brengen, maar om tot eenheid van
inzicht te komen, dit even opmerken.

Ik weet in Nederland geen enkele kerk, buiten de
Gereformeerde, die Gods Woord zuiver predikt, de sacra-
menten rein bedient, de tucht handhaaft. Ik erken, dat
de Geref. Kerk het ook niet doet, gelijk het behoort.
Maar zij wordt er niet in verhinderd. Andere verhin-
deren zich zelf, door hun kerkelijke beginsel-
verklaring, of door hun vrijwillige sepa-
ratie.

Neem b.v. de Chr. Geref.

Deze zegt: God verbiedt ons, avondmaal te houden,
b.v. met Prof. Grosheide. M.i. beveelt God
haar dat.

Ze zegt: als b.v. Prof. Grosheide bij ons predikant
was, moest hij worden afgezet. Ik beweer: hij moest
a.s. Zondag al haar leden kunnen bereiken; ze zouden
er bij winnen.

Derhalve: ik vind, dat de Chr. Geref. Kerk uitsluit,
wie God niet uitsluit en censureert, en afzet, wie God
niet censureert en afzet. En daarom zie ik niet in, dat
de Chr. Geref. Kerk recht handelt met sacramenten en
tucht en prediking. Zij vervolgt wie naar Gods Woord
willen leven. Zij vervolgt ze met tegen hen in biddende
gebeden. Dat is de ergste manier van vervolging, volgens
alle christelijke scheurkalenderblaadjes, waarmee ik het
op dit punt volkomen eens ben. Ik vind, dat een kerk,
die Prof. Grosheide uitsluit, zou, zich ergerlijk mis-
draagt, tucht en sacramenten misbruikt, de leer
vervalscht. En ik zeg dat, omdat ik meen, dat elk
ander standpunt die kerk abstrahert, als gegeven-HEID,
met haar factisch gegeven leden, zonder te vragen, hoe-
veel geloovigen ze apriori uitsluit, die ze moest in-
sluiten. Maar het isoleeren en abstraheren
van de Chr. Geref. Kerk, als had deze met b.v. Prof.
Grosheide niets te maken, dat komt neer op
de door Prof. Gr. zeer terecht afgewezen absolutistische
stelling: met andere kerken hebben we (in casu de
Chr. Geref. Kerk) niets te maken. Wij mogen niet op
de gegeven-HEID der Chr. Geref. Kerk (of op eenige
andere) verder bouwen. Als de verhouding tot de du-
zenden geloovigen, die men zelf uitsluit, niet deugt, dan
moet men niet alleen letten op de verhouding in den
intern kring der leden zelf. Als het bij Buitenlandsche
Zaken een tragedie is, is het aan Binnenlandsche Zaken
geen „komedie“, geen blijspel.

CORRESPONDENTIE

Herinnering.

4 October a.s. wordt gedisponeerd over het abonne-
mentsgeld voor den termijn 1 Oct. '34-31 Mrt '35
(ad f2.50 + 15 cts incassokosten). In verband hiermede
verzoeken wij onzen abonné's, die er de voorkeur aan
geven het bedrag te remitteren, dit vóór genoemden
datum te willen doen. (Postrekening 36000).

Rekeninghouders bij den Postheque- en Girodienst
geven wij in overweging, voortaan gebruik te maken
van de gelegenheid tot automatisch giroeren. Men be-
hoeft hiervoor slechts eenmaal een formulier in te vullen
en te onderteekenen, waarna het Centrale Postgiro-
kantoor er tegen een geringe vergoeding van 3 cent per
keer voor zorgt, dat, zoolang men abonné wenschte te
blijven, prompt op den eersten dag van elk half jaar
het bedrag van het abonnementsgeld op onze rekening
wordt overgeschreven.

De bedoelde machtigingsformulieren zijn gratis ver-
krijgbaar aan elk postkantoor, of worden desgewenscht
op aanvraag ook door ons toegezonden.

DE UITGEVERS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Leiden: Dr E. D. Kraan te Vlaardingen en H. A. Wiersinga
te Vlissingen.

Beroepen te:

Hazerswoude: M. Bouckema te Leidschendam.
Heineoord: Cand. P. Kuyper te Hilversum.
Nieuwer Amstel-Noord: J. Verkuyt te Laren.
Oostwold (Old.) (voor de prov. evang. in Oost-Groningen):
Cand. G. J. de Leeuw, hulppred. te Hoorn.

Opeinde-Nijega: Cand. A. v. d. Ziel te Nijmegen.

Rijswijk (Z.-H.): G. Laarman te Hilversum.

Aangenomen naar:

Zeist: S. R. Smilde te Geesteren.

Bedankt voor:

Loppersum: W. J. van Enk te Vries.

De collecte op 14 Oct. a.s. bij de herdenking der Afscheiding.

Er is in verband met de collecte op 14 Oct. a.s. een verwach-
ting opgewekt.

Uit de opbrengst van deze collecte zouden een twintigtal
kerken aan een eigen Dienaar des Woords en een even groot
aantal kandidaten aan een eigen arbeidsveld kunnen worden
geholpen.

Zal aan deze verwachting kunnen worden voldaan?

Opervlakkelijk gezien en gerekend, schijnt het haast on-
mogelijk.

Uit deze collecte toch moeten ook worden geholpen de kerken,
die thans in financiële nood verkeerden en in hun bestaans-
mogelijkheid bedreigd worden.

Ook moet, volgens besluit der Generale Synode, een deel
worden gereserveerd voor den steun, welke aan de kerk van
Brussel is toegezegd voor den arbeid onder de verstrooide
Gereformeerden in Frankrijk.

De collecte zal dus heel wat moeten opbrengen, zullen ook
nog een twintigtal andere kerken zóó kunnen worden geholpen,
dat zij vrijmoedig tot beroeping van een eigen predikant mogen
overgaan.

Maar de collecte kan ook heel wat opbrengen.

Als er maar waarlijk liefde is voor de Kerk des Heeren
en een meeleven ook met de leden van de hulpbehoevende kerken,
die, niettegenstaande zij het uiterste wat zij kunnen offeren
voor den kerkdienst, toch niet kunnen komen tot een eigen
Dienaar des Woords.

Als er is een dankbaar erkennen van de groote voorrechten
waarin men zelf deelt, wanneer men geregeld oordeel de predi-
king van een eigen Dienaar des Woords mag opgaan en diens
herderlijke verzorging genieten.

En als dan de raad gevolgd wordt, reeds vroeger door ons
gegeven, dat van te voren telkens iets weggelegd wordt, zoodat
ieder belijdend lid minstens zeventig cent in de collecte kan
storten.

Want hoeveel zijn er niet, die wel tien- of twintig keer
dit bedrag kunnen geven, zonder zich hiervoor nog iets behoeven
te onttrekken?

Ja, zijn er ook nog niet onder ons, voor wien een dankoffer
van honderd gulden voor dit bijzondere doel nog volstrekt geen
offer boven vermogen zal zijn?

En hebben ook de gedoopte leden, onze jongelingen en jonge-
dochters in dezen geen roeping?

Zeker, als het moet, dan kan er ook in dezen moeilijken
tijd nog wel een groote som bijeengebracht worden.

En het moet.

Uit dankbaarheid voor het werk Gods in de Afscheiding; in
verband met den nood van onderscheidene kleine, zwakke kerken
en ten behoeve van het groot aantal kandidaten, dat reikhalzend
naar een roeping uitziert, begeert als ze zijn, om den Heere
in het ambt te dienen.

Beproeve daarom een ieder zichzelf ernstig als voor het
aangezicht des Heeren, wat in dezen van hem of haar mag
verwacht worden!

Namens de deputaten der Generale Synode voor
hulpbehoevende kerken.

Het Moderamen:

Dr G. KEIZER.

Ds D. KOOPMANS.

Ds H. MEIJERING.

Adreswijziging.

Het adres van den heer G. Windemüller, beroepbaar theol.
candidaat der Geref. Kerken, is met ingang van 1 October
niet meer Gen. de la Rey laan 37, Bussum, doch Roemer Vischer-
laan 12, Bussum.

Justus.

Een viertal Geref. Kerken berichten ons, dat ter plaatse een
Justus-commissie is gevormd.

Wij laten de adressen dezer commissies hieronder volgen en
verzoeken de verzorgers der bekende Justus-lijst deze adressen
op g.n. lijst te willen bijvoegen.

Bergen op Zoom: M. Gelok, Parallelweg 32.

Rotterdam-Charlois: A. den Broeder, Portlandstraat 60b.

Roosendaal: J. Bevelander, Willemstraat 20.

Zevenbergen: H. v. d. Put Hzn, Kantongerecht.

De Justus-lijst is wat de beschikbare aanvullingsruimte betreft
reeds te klein!

Het verschijnen van een nieuwe méér ruimte biedende lijst
is binnen korten tijd te wachten.

De Gereformeerde Kerken in den Wieringermeerpolder.

De Kerkeraden der Geref. Kerken van Sloodorp en Midden-
meer vestigen opnieuw de aandacht der Geref. Kerken in
Nederland op het feit, dat het nog veelvuldig voorkomt, dat
van de naar de Wieringermeer vertrekende leden en doopleden
geen belijdenis- of dooppattestaten inkomden.

Verzoekt wordt langs dezen weg of alle Kerkeraden den arbeid
der Geref. Kerk hier willen steunen, door de scriba's te be-
richten, wie van hun kerk is vertrokken. Het is zeer berwaarlijk
om onze doopleden te vinden, wanneer een bericht ontbreekt. In
dezen polder, die 22500 H.A. groot is, is het begrijpelijk, dat
onze hulpprediker onmogelijk aan ieder kan vragen, die te werk
wordt gesteld, aan welke kerk hij behoort. Laten ook de ouders
hun roeping in dezen verstaan. De catechisaties beginnen weer,
de Jongelingsvereniging vraagt om versterking en geestelijke
leiding kan worden gegeven aan hen, die dagelijks verkeerden
in kringen, die van God en godsdienst niet weten of er van ver-
vreemd zijn.

Het adres van den hulpprediker der Geref. Kerk voor de
Wieringermeer is: Chr. v. d. Vliet, Kerkstraat 2, Sloodorp.

Scriba Geref. Kerk Sloodorp: G. Smid, Dolfijnweg.

Scriba Geref. Kerk Middenmeer: K. Louwerse, Havenstraat 6.

(Willen andere kerkelijke bladen dit overnemen?)

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Haarlem-Noord: W. Heerma te Aalsmeer.

Korshorn: W. Meijnhout te Nieuwendam.

Bedankt voor:

Noordeloos: S. v. d. Molen te Rotterdam.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Buitenpost: T. Leendertse te Beets-Oudendijk (N.-H.).

Gendt (Gld.): C. M. van Endt te Wehl.

Goudak (toez.): Cand. T. H. Oostenburg te Genemuiden.

Hoornsterwaag: D. J. van Dijk te Oosterhaule.

Kralingen: J. H. Stelma te Nieuw Dordrecht.

Warfhuizen: J. R. Stratingh te Beers (Fr.).

Westbroek: D. Th. Keek te Staphorst.

Wiltum bij Kampen: Cand. J. G. van Ieperen te Bunnik.

Witmarsum (toez.): P. J. van Leeuwen te Oterdum (Gr.).

Zaandam-Westrijde: Cand. K. O. Finkensieper te Wieringer-
meer.

Aangenomen naar:

Willige-Langerak: Cand. A. de Leeuw te Zegveld.

Workum: C. G. H. Blok te Westmaas.

Zalk: Cand. W. J. Holzschcher te Arnhem.

Bedankt voor:

Barneveld: F. van Asch te Wierden.

Benschop en Lage Vuursche: A. F. P. Pop te Monster.

Besoyen en Oud-Vossemeer: Cand. A. de Leeuw te Zegveld.

Ellecom: G. van Veldhuizen A. te Hantum.

Hoornsterwaag: P. ten Have te Noordlaren.

Kesteren: C. v. d. Wal te Dirksland.

Krimpen a. d. Lek: J. E. Klomp te Ezde.

Oudorp (toez.): J. Spelt te Molenaarsgraaf.

Pijnacker: G. van Veldhuizen te Hantum.

Rijssen: W. J. van Lokhorst te Hilversum.

Wouterswoude: Joh. de Bres te St. Maartensdijk.

Intrede te:

Hoogland: W. C. Posthumus Meyjes. Tekst: 1 Cor. 1:23a.

Loopkerkapel: Cand. W. v. Griethuysen. Tekst: Ez. 34:11-14.

Marrum: H. W. Cazemier. Tekst: Jes. 55:10 en 11.